

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 15. januar 2013
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMMIR
Sags nr.: 1211855
Dok nr.: 1128998

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 3. december 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 168 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 168:

”Ministeren bedes oplyse i hvilken retning den nyeste forskning peger i forhold til sammenfald mellem indtag af nitrat via kost/drikkevand og mavecancer / Blå-Baby-Syndrom.”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet om bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Sundhedsstyrelsen anfører følgende vedrørende spørgsmålet om sammenfald mellem indtag af nitrat via kost/drikkevand og mavecancer:

Indtagelse af nitrat regnes i henhold til den nyeste internationale forskning blot for en af en række faktorer, der under visse betingelser muligvis kan medvirke til udvikling af mavekræft. Der henvises i øvrigt til følgende to gennemgange af spørgsmålet i internationalt regi:

1. IARC (WHO's internationale kræftforskningsagentur) har i 2010 publiceret en vurdering af evidensen for sammenhæng mellem indtagelse af nitrat og nitrit og kræft. Heri vurderes det samlet, at indtaget af nitrat eller nitrit under betingelser, som resulterer i dannelse af såkaldte nitrosaminer, muligvis er kræftfremkaldende for mennesker.
2. EFSA (Det europæiske fødevareragentur) har i 2008 udgivet en videnskabelig vurdering af nitrat med fokus på indholdet i grøntsager. Det findes ikke sandsynligt, at de estimerede indtag af nitrat fra grøntsager på europæisk plan resulterer i betydende helbredsrisici. Endvidere anføres det, at befolkningsundersøgelser af den mulige sammenhæng mellem nitrat-indtagelse via mad eller drikkevand ikke har vist øget kræftisiko.

Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Fødevarestyrelsen, som vurderer, at det gennemsnitlige indtag af nitrat fra kost og drikkevand ikke udgør en toksikologisk bekymring i relation til mavecancer i Danmark.

Sundhedsstyrelsen anfører følgende vedrørende spørgsmålet om sammenfald mellem indtag af nitrat via kost/drikkevand og Blå-Baby-Syndrom (også kaldet methæmoglobinæmi):

Spædbørns indtagelse af nitrat kan føre til Blå-Baby-Syndrom (methæmoglobinæmi). Der findes en solid videnskabelig dokumentation for dette, som har været kendt længe. Stor nitratindtagelse kan ske, hvis spædbørn får moder-mælkserstatning, hvor der er brugt drikkevand med højt nitratindhold. Problemet anses i dag i Danmark for at være af meget begrænset omfang. Der er ikke publiceret oplysninger om nye tilfælde i Danmark i de seneste årtier. Dette kan formentlig forklares ved, at relativt få vandforsyninger i dag har alvorlige vandkvalitetsproblemer. Sundhedsstyrelsen har, med bistand fra Naturstyrelsen, indhentet data om vandkvalitet i 2012 fra den såkaldte Jupiter-database og andre datakilder. Herudfra vurderes det, at under 1 % af befolkningen i dag er afhængig af en nitratforurenede drikkevandsforsyning. Dette tal er langt lavere end tidligere, hvor der dels var større almene vandforsyninger med væsentlige nitratproblemer, dels langt flere enkeltindvindinger med såvel nitratproblemer som mikrobiologiske problemer.

Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at risikoen for Blå-Baby-Syndrom øges, hvis vandet samtidig er mikrobiologisk forurenede. På grund af færre enkeltindvindinger og en langt bedre tilstand af disse sammenlignet med for årtier siden, er der også langt færre indvindinger med alvorlige mikrobiologiske problemer. Samlet set anser Sundhedsstyrelsen ikke længere Blå-Baby-Syndrom for at være en større risiko for folkesundheden.

Fødevarestyrelsen har desuden oplyst Sundhedsstyrelsen om, at det er Fødevarestyrelsens vurdering, at det gennemsnitlige indtag af nitrat fra kost og drikkevand ikke udgør en toksikologisk bekymring i relation til Blå-Baby-Syndrom (methæmoglobinæmi) i Danmark.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Mie Rasbech